ITÄ-UUDENMAAN KÄRÄJÄOIKEUS
ÖSTRA NYLANDS TINGSRÄTT

Laamanni Timo Heikkinen

LAUSUNTO

26.3.2021

Dnro 00408/00.08.00/2021

Lakivaliokunnalle

HE 226/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 25 luvun 9 §:n muuttamisesta

Tehtävän rajaus

Lakivaliokunta on pyytänyt kirjallista lausuntoa ehdotetun laitonta uhkausta koskevan rikoslain 25 luvun 9 §:n 2 momentin sanamuodosta ja tulkinnasta. Rajaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudelle annetun tehtävän vain tähän.

Ongelma

Hallituksen esityksen alkuperäisen ehdotuksen ongelmana on ollut, että siinä on käytetty samasanaista rajausta ”kohdistunut henkilöön hänen työtehtäviensä vuoksi *eikä rikoksentekijä kuulu työpaikan henkilöstöön*” kuin voimassa olevassa lievää pahoinpitelyä koskevassa rikoslain 21 luvun 16 §:n 1 mom 3 kohdassa, mutta rajauksella kuitenkin tarkoitetaan eri asiaa.

Nyt ehdotetussa säännöksessä ehdotuksen mukaan rajauksella tarkoitettaisiin saman työnantajan palveluksessa olevia henkilöitä, kun voimassa olevassa säännöksessä rajauksella tarkoitetaan samassa työpaikassa fyysisesti työskenteleviä henkilöitä, vaikka olisivatkin eri työnantajien palveluksessa.

Ratkaisuvaihtoehdot

Ratkaisuvaihtoehtoina on a) hyväksyä ehdotettu sanamuoto sekä se, että sillä tarkoitetaan eri asiaa kuin toisessa lainkohdassa, b) muuttaa sanamuotoa ehdotuksen tarkoituksen mukaisesti tai c) muuttaa lakiehdotuksen perustelujen avulla rajausta tarkoittamaan samaa asiaa kuin toisessa lainkohdassa samalla rajauksella tarkoitetaan.

Kannanotto

Käyntiosoite/besökadress
Teknobulevardi 3-5 E/
Teknobulevarden 3-5 E
01511 VANTAA/VANDA

Postisoite/Postadress
PL 77/PB 77

Puhelin/Telefon
029 56 45200

Faksi/Fax
029 56 45339

Sähköposti/E-post
ita-uusimaa.ko@oikeus.fi

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus ei pidä vaihtoehtoa a) lain systematiikan kannalta hyväksyttävä.

Ongelman ratkaisuksi käy kumpikin vaihtoehdoista b) ja c).

Oikeusministeriö on siltä pyydetyssä lisäselvityksessä päätynyt sanamuodon muuttamiseen eli b) vaihtoehtoon: *"eikä rikoksentekijä ole saman työnantajan palveluksessa"*. Oikeusministeriö on ratkaisunsa perusteena lausunut, että saman työnantajan palveluksessa oleviin laittomiin uhkauksiin tulisi ensisijaisesti sovellettavaksi työnantajan käytössä olevia ratkaisukeinoja, jotka voivat olla työsuojelullisia tai työterveydenhuollon toimia ja viime kädessä työnantajan rikoksentekijään kohdistuvia seuraamuksia kuten varoitus, tai viime kädessä irtisanominen. Vastaavia toimia uhrin työnantaja ei voi kohdistaa toisen työnantajan palveluksessa olevaan. Tämän vuoksi vain saman työnantajan palveluksessa olevien väliset teot olisivat esityksen mukaan asianomistajarikoksia.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus pitää oikeusministeriön lisäselvityksessä esittämää ratkaisua b) hyvänä ja sen perusteluja loogisina. Ehdotuksessahan on tarkoitus laajentaa laittoman uhkauksen kuulumista virallisen syytteen alaiseksi, jolloin supistavampi rajaus on muutenkin perustellumpi kuin laajempi rajaus ja rajauksen kohdistaminen työnantajatoimien piiriin kuuluviin tekoihin on selkeä ja tarkoituksenmukainen.

Näillä perusteilla Itä-Uudenmaan käräjäoikeus myös pitää vaihtoehtoa b) parempana kuin vaihtoehtoa c).

Laamanni Timo Heikkinen